

عنوان: معرفی کتاب «علم کلام بر اساس تجرید الاعتقاد محقق طوسی»

نویسنده: رضا برنجکار

تعداد صفحات: ۱۶۸ صفحه

زبان: فارسی

مشخصات نشر: قم: چاپ و نشر دارالحديث، ۱۳۹۶ ش.

تلفن مرکز پخش: ۰۲۵ - ۳۷۷۴۰۵۲۳

معرفی نامه اجمالی

یکی از مهمترین کتابهای کلامی، کتاب تجرید الاعتقاد اثر خواجه نصیرالدین طوسی است که با وجود فشرده بودن، دربردارنده یک دوره کلام اسلامی است. این کتاب شامل شش مقصد است: دو مقصد نخست به امور عامه و چهار مقصد بعدی به اصول دین می پردازد. به دلیل اهمیت این کتاب، شروح بسیاری توسط دانشمندان شیعه و سنی بر آن نگاشته شده است که از مهمترین آنها شرح علامه حلی با عنوان کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد است.

اثر حاضر نوشته رضا برنجکار کوشیده است یک دوره کلام اسلامی را بر مبنای کتاب تجرید الاعتقاد عرضه و به شرح قسمت های اصلی و مهم تر این کتاب بپردازد. البته در این شرح بیشترین استفاده از کتاب کشف المراد علامه حلی بوده است. لازم به ذکر است نگارنده در این کتاب در صدد توضیح مقصود محقق طوسی است و تنها در موارد محدودی تحت عنوان «نکته» دیدگاه خود را بیان نموده است.

این پژوهش در شانزده بخش به صورت درسنامه فصل بندی شده است:

۱. اثبات وجود خداوند متعال و قدرت او

۲. عمومیت قدرت، صفات علم، حیات و اراده

۳. صفات سمیع، بصیر، متکلم و باقی و نفی صفات زائد بر ذات

۴. عدل الهی، حسن و قبح، قدرت خدا بر فعل قبیح، هدفمندی افعال خدا
۵. نفی اراده قبیح، جبر و اختیار، فعل متولد، قضا و قدر
۶. هدایت و ضلالت، تکلیف، قاعده لطف
۷. مساله شرور و آلام
۸. حسن بعثت و وجوب آن، وجوب عصمت پیامبر
۹. دیگر ویژگی های پیامبر، معجزه، کرامت، همیشگی بودن بعثت، شریعت جدید
۱۰. اثبات نبوت خاصه پیامبر اکرم (ص) و عمومیت آن، افضلیت پیامبران بر فرشتگان
۱۱. نصب و نص امام، عصمت و افضلیت امام
۱۲. اثبات امامت خاصه (۱)
۱۳. اثبات امامت خاصه (۲)
۱۴. امکان و وقوع معاد و چگونگی آن
۱۵. پاسخ به شبهات معاد جسمانی، ثواب و عقاب، احباط و تکفیر
۱۶. دائمی نبودن کیفر کبیره، عفو، شفاعت، توبه، آفرینش بهشت و دوزخ